

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkro küldve:	
Helyben.	10 kor. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Egy évre	5	Fel évre	8
Fel évre	3	Negyed évre	4
Negyed évre	2	Egy nóra	1
Egy nóra	1	Egyesszám ára	4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

A magyar nemzet oldott kéréje.

Szinte állandó rovatot nyithatna már a magyar sajtó e czimen, olyan állandó a kiválás eme beteges folyamata a magyar nemzet életének. A helytelen nemzetgazdasági politika, az e miatt való általános elégedetlenség vagy a kalandor vágy és kincsszomj hajtja-e a kivándorlókat, ezt én nem kutatom. Lehet, hogy ez a kiválás természetes falyamat. A nemzet teste kilöki a beteges anyagot. Ha a szegény felvidéki tót Amerikába vándorol, a rácz és bunyó Szerbiába vagy Szlavóniába, azt még értem. De hogy a magyar elem hagyja el az ősei hazáját és Amerikába, Romániába vagy Szlavóniába vándorol és az anyagi élet föltételeit ott találja meg, ahol erkölcsi kapcsolat nincs, amely, még az idegenbe, is az édes hazájához, a nevelő édes anyjához fűzze, ez szinte lehetetlen. Az pedig, hogy a magyar lányok a külföldi városok bünbarlangjaiban, az erkölcstelenség posványában pusztulnak el ezreivel, valóságos szégyenfoltja az újabb kor történetének.

Engem mégsem szomorít el a kivándorlás. A ki azzal hagyja el hazá-

ját, hogy oda többé vissza se térjen, hadd menjen úgy sem volt magyar. Ez még egyézséges kiválás. Az ilyeneknek sajnos, még örülnünk kell. Van-
nak azonban szomorú esetei is e kiválásnak. A szegény magyar, akit a nyomoruság kerget más világtájak felé, hogy boldogulását keresse ott, nem boldogul odakünn sem. Hiába fárad, dolgozik, s mikor czéltalan küzdelmeit látja, a nyomor és inség költözik szegényes kunyhójába, a betegség az ágya szalmájához nyüggözi, eszébe jut a hűtlenül elhagyott haza. Akkor látja csak, hogy az idegen föld csak mostohája, az édes anyaföld mégis csak jobb, kedvesebb. Beteges vágy fogja el, amely ellenállhatatlan erővel hajtja haza, az ősi rögökre, az édes szülőföldre, ahol a kolduskenyér is kedvesebb neki. Nyomorultan, betegen tér vissza és szaporítja a koldusok számát. Dolgozni már nem tud többé a hazáért, de a kolduskenyeret még el tudja fogyasztani. Nem akar már boldogulni, hiszen nem is tudna már az istenadta, a haza földjéből annyit kér, amely sirhelyének elég. Ki irigyelhetné ezt tőle a szerencsétlen, csalódott szivü magyartól?

Sokkal veszedelmesebb mindezeknél az erkölcsi kivándorlás. Idestova

négyszáz esztendő óta tart ez. Mohácsnál kezdődött, amióta a bécsi uralom szövő hálóját fölénk. Néhány erőszakos mozdulattal széttepte ugyan e hálót a nemzet, de a bécsi kereszties pókok azért ismét tovább szövők hálójukat. Kitartó munkájok eredménye az erkölcsi kivándorlás.

Sokkal veszedelmesebb ez, mint az apróbb tömegek kiválása. Ez az igazi lélekvasár. Egyenkint, családonkint, nemzetiségenkint szagatják ki a nemzet testéből az egészséges szerveket s ez az általános folyamat egyre art, nem akasztja meg semmi, senki.

Az erkölcsi kivándorlottak nem hagyják el a hazát, de eladják. Itt élnek közöttünk, a magyar anyaföld puha kenyérét eszik, tüzes borát isszák, magyarul beszélnek, de erkölcsileg idegenek, a nép, a nemzet százados törekvései, természetes vágyai és a függetlenségért való küzdelmei iránt.

Mintha a magyar sziv és lélek érző idegeit megölték volna, oly érzéktelenek az erkölcsi kivándorlottak. A bécsi pókok munkája ez.

Hogy mily óriási mérvü ez az erkölcsi kivándorlás, elég csak azt a tény megállapítanom, hogy csekély kivétellel az egész hivatalos Magyaror-

Bál után.

Itta: **Vértessy Gyula.**

I.

(Margit kisasszony, Jolánka és a mama. A mama jön haza a bálból Margit kisasszonnyal. Csengelt és Jolánka, az otthon maradt kisebbik leány, nyitja ki a szobaajtót.)

Mama (haragosan): Te vagy az, haszontalan fruska? Ki engedte meg, hogy ennyi ideig felmaradj! Majd adok én neked. Az éjszaka arra való, hogy az ilyen kisbéka kialudja magát. Sose fogsz megaóni, ha nem alszol eleget! Ilyen ökölnyi maradsz meg ilyen sovány! Az ördögnek sem fogsz kelleni! Itt vénülsz majd a nyakamon!

Jolánka (leveszi a mama bundáját s a nényjéről is leakarja venni a belépőt): Hátha akkorára a kicsiket meg a soványakat fogják szeretni.

Margit: Ne bántsd! Fázom!

Jolánka: Pedig befütöttem. Itt olvastam én is a kályhánál.

Mama: Mit olvastál?

Jolánka: Vas Gerebent.

Margit (sugva): Hazudsz kis szemtelen! Vas Gereben csak előtted feküdt. Marczel Prevos-t olvastad. Odadobtad a sarokba Látom a czimtábláját;

Jolánka: el ne árulj édes néném!

Margit: Bánom is én, akármit olvasol! Csak a fiatal emberek előtt ki ne kottyantsd.

Mama: Mit sugdosódtok, gyerekek? Jolán, mars aludni. Te se fagyoskodj már. Margit, de bujj be az ágyba.

Margit: Nem vagyok álmos. Csak fázom, meg éhes vagyok.

Mama: Hiszen vacsoráztunk.

Margit: Az is vacsora volt? Két szelet sonka, meg egy fél szelet marhahus? Egy fogamra is kevés. Pedig harminczkettő van. Erős és fehér, (felnyitja száját és ujjával végig mutat a fogsorán) mindent meg tudnék vele rágni.

Jolán (halkan Margithoz): Prevost nál is azt beszéli Maud, hogy milliókat össze tudna rágicsálni apró fehér fogaival.

Margit: Eh, nem milliókat kellene nekem, de valami hus vagy valami tészta, mert meghalok éhen. Te, Jolán, nem maradt valami a vacsorából?

Jolán: Talán maradt, majd előkeresem (a pohárszékhen keresgél.)

Mama: De prozai vagy, Margit! Én a te korodban ilyenkor nem gondoltam volna evésre.

Margit (haraggal): Nem ám, mert a

mama nem volt éhes. Volt mit enni, jóllakhatott. A nagyapának még telt. Meg is ettek mindent. Házat, birtokot. Nem csoda, hogy nem éhezett. De engem már koplaltatnak! Pedig az egész bál nem került husz forintba se. Hiszen magam csináltam mindent a tavalyi ruhákból, meg a tavalyi diszitések-ből. S még azt a két forintot is sajnálta, a mennyiből jól lakhattunk volna.

Jolán (még mindig keresgélve): De hiszen engem nem fog a mama koplaltatni! Mert, ha ő nem akar hozatni vacsorát, majd fizettetek a gavallérommal.

Mama: Elhallgass, te kis szemtelen! Takarodj aludni! Ne keresgélj, nincs ott úgy se semmi!

Jolán: De biz' van! Egy darab sajt, meg kenyér és egy fél alma is! Nesze, Margit! Megállj csak, még egy kis darab kolbász is maradt, a mit délelőttre tettem el magamnak, hogy az iskolába vigyem magammal.

Mama: Jobb lenne tanulni az evés helyett!

Jolán: Mens sana in corpore sano — mondja valamelyik klasszikus.

Mama: Mit tesz az? De baj is, mikor az ember maga nem járt gimnáziumba, a leánya meg gimnazista.

szág erkölcsi kivándorlottakból áll. A bécsi pókok nem hiába szőtték hálójukat négyszáz esztendőn keresztül. A hálósövést nem vette észre senki, csak a következményeit.

Hajdanán magyar emberek, akik a Bécsnek tett szolgálataikért, igen sokszor a legszentebb nemzeti ügy sőt honfitársaik elárulásáért vérpadra hurocolásáért, nagy birtokokat kaptak ezért a magyar földön, grófi, bárói és nemesi címekkel, — erkölcsi kivándorlottak lettek. Az utódaik nagyrészt még ma is azok.

Erkölcsei kivándorlottakká lesznek ma is, akik állami vagy egyéb az állam befolyás alatt álló hivatalban állást nyernek, akiknek a főpapi méltóságokat a bécsi kéz ellenjegyzése adja, akik a nemességet onnan kapják. A magyar nemesség pedig már kijut minden közös hadseregbeli kapitánynak, ha nyugdíjaztatás alkalmával azt kívánja.

Miután a bécsi kézben öszpontosul minden hatalom — odahuz — bár dicséretes kivételek is vannak — a vagyonos osztály is.

Hogy mennyi áldozata van az erkölcsi kivándorlásnak, elég, ha széttekintünk a művelt társadalomban. Erkölcsi kivándorlottakkal találkozunk lépten nyomon. Hát ki nem az? Különösen a városokban, ahol a hatalmi érdekek magukhoz szívják az egész társadalmat.

Hol keressük hát a magyar nem-

zetet, amelyet még meg nem fertőzött a gonosz bécsi pókok munkája? Itt ott létezik még, de életjelt alig ad magáról. De már a köznép közé is eljutott az idegen mételty. A szociálisták és nazarénusok így dolgoznak kezére a bécsi törekvéseknek. A szociálisták és nazarénusok szintén erkölcsi kivándorlottak. A szocialista világpolgár nem magyar ember, a nazarénus pedig türelmes rabszolga, aki nem bánja, akár Bécsbe, akár Berlinbe vagy Szentpétervárra viszik az adóját, csak őt hagyják békében közlekedni az égi magasságokkal.

Igy vesz ki lassankint a nemzeti érzés még a köznépéből is. Ez a ketős, alulról és felülről jövő áramlat akarja összehuzni a magyar nemzeti függetlenségért küzdő és jobb sorsra érdemes polgárosztályt. Vajjon lesz-e elég ereje és öntudata ily válságos gazdasági időben is fenntartani a polgári szabadságát és birodalmát, hogy szabad és független lesz újra Magyarország, amint ezer év előtt volt? Nem fogják-e csüggeszteni a sikertelen küzdelmek? Nem bágyasztják-e el a felúton a cslódások? Ki tudna erre határozott feleletet adni.

Elöttem lebeg a magyar nemzet nagy küzdelmeivel a tragédia is. Látom a földhöz ragaszkodó szegény parasztséget vergődését. Egész életet át dolgozott az egyéni függetlenségért. Munkálta a más földjét, learatta, behordta, nyomtatta a más buzáját, ku-

porgott, nyomorgott, szükölködött, de vénségőre összegyűjtött annyit, hogy néhány holdacska foghatott ki magának örök jogon, nyomorult viskót épített reá, a melyben aztán elfáradtan, elvénuultan, kiernyedten örök álmra hunyhatta a semeit. Egész életét át azért küzdött, hogy a saját gunyhójában lehelle ki a lelkét.

Mintha az egyszerű parasztséled sorsában a nemzet mostani függetlenségi harca vonulna végig. De ez a sors nem lehet a nemzeté mégse. — Csak az egyesek törekvéseiben lehet a vég ily tragédia. A tömeg, a nemzet tovább él. Ha megszerezte a gazdasági önállóságot és ur lesz a saját házában, tovább folytatja az életet és a küzdelmet. A polgári osztályban fogja folytatni a nemzet életét, a nemzeti önállóságért való küzdelmeket, a melyekben nem vesz részt az erkölcsi kivándorlottak serege, ha pedig részt vesz, úgy ellene támad.

Az erkölcsi kivándorlottak ellenségeink. Sőt annál nagyobb ellenségünk, mert ők is magyarok. Századok tanúságai szerint pedig a magyar nemzetnek és törekvéseinek a magyarnál nagyobb ellenségei nem voltak. Nálunk hallgassatok tehát soha szavakra, mert a csüggedést, a lemondást hirdetik ők. A mételtyt akarják terjeszteni, konkolyt hintenek a tiszta buza közé. A szívet és lelket akarják megölni, hogy élőhalottjai legyenek a nemzet testének, hogy kiszolgáltatassák az egész

Jolán: Mit tesz? Azt, hogy embernek egészségesnek kell lenni, hogy tanulhasson és ennie kell, hogy egészséges legyen.

Margit (falatozni kezd)! Ej de jól esik!

Jolán (előhozza a kolbászt is): Nesze! Fokhagymás ugyan, de most mar úgy sem érzi meg senki.

Margit: Nagyszerű! Többet ér, mint az egész bál! Istenem, milyen butaság is ez a bálozás! Három hétig éjjel-nappal dolgozni egy ruhán, hogy egy éjjel azután tönkregyűjtsék. Éhesen ott ugrálni estétől reggelig mindenféle éretlen kámaszokkal; hallgatni a sok ostoba beszédjüket és tűrni, hogy tapossák le a ruhánkat is, meg a lábunkat is. S a vége? Hogy mindennek semmi eredménye? Még egy valamire való ismeretség se.

Mama: Hát mért táncolsz holmi semmi kölykökkel.

Margit: Mert más alig tánczol.

Mama: Ott volt a te fiatal fiskálisod is, a hires Réthy Pista. Azelett halálra udvarolt neked és most, hogy diplomája van a szemtelennek, hát fent hordja az orrát.

Jolán (halkan kérdezi Margittól): A Pista tavaly nyáron a Muzeum-kertben, akkor este, megcsókolta a válladat?

Margit (oda sehallgatva, az anyjához):

Akkor kérné meg a kezem, a mikor akarom. Csak hogy nekem nem kell. Pedig nyakig szerelmes belém.

Jolán: Azt én is tudom.

Mama: Mit tudsz te, haszontalan fruska, a szerelemről?

Jolán: Mit tudok? Olvastam Ovidius „Ars anatoriae”-ját.

Mama: A szerelem művészete. Nagy klasszikus volt Ovidius! Es nagy kópé! Sokat szeretett.

Mama: Istenem, miket tanulnak ezek a mai lányok!

Jolán: Legalább nem vezetnek a férfiak az orrunknál fogva. Mi is tudunk mindent. Bezzeg, ha én lennék Margit helyébe, ez a fiskális rég megkérte volna a kezemet.

Margit: Kell is nekem egy koldus fiskális. Maga se tud megélni a jövedelméből.

Mama: Hogy tudod?

Margit: Beszélte egy ismerőse. Valami Váry Géza dr.

Mama: Az, akivel annyit táncoltál?

Margit: Az. Miniszteri segéd fogalmazó. Ugy látszik haragszik Pista urra. Anyi rosszat beszélt felőle. Hogy lump, korhely, koldus. Teljesen kiábrándultam belőle.

Mama: És beleszeretted a segédfogalmazóba?

Margit: Nem én! Ha nem ő én belem!

Mama: Nyilatkozott?

Margit: Ugy feligmeddig.

Jolán: Az nem beszéd. Mondta-e határozottan, hogy el akar venni!

Margit: Majd mondja! Most bizonyosan ottnon ábrándozik. Szegény feje nem tud aludni. Rám gondol!

Mama: Mennyi fizetése van!

Margit: Azt hiszem 1200 frt.

Jolán: No, abból nem igen lehet megélni!

Mama: Még nem. De majd lesz többje is. Meg kell tartani a tartalékban. Ha nem akad jobb, ez is jó lesz. Azt a koldus fiskalist meg dobd ki a szivedből.

Margit: Benne se volt! Csak bolondítottam.

Jolán: Mondta a fogalmazó, hogy szeret?

Margit: Olyan ábrándosan, olyan bután nézett! Egyre nézett!! Igaz, mama! Majd elfeledtem, a birtokát is emlegette.

Mama (örömmel): A birtokát? Hisz akkor ez remek fiu! Meghivat-e?

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtéren, a városházzal szemben.

Ajánlja „HARMAT CRÉME” arcszépítő és bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehériti. Kiváló eredménnyel használható arc-vörösség, májfolt, sörny, szeplő s egyéb bőrtisztítatlanságnál, valamint napégette és szélkifujta arcnál s kéznél. 1 tégely Harmat-arcnak ára 1 kor. Hozzávaló Harmat szappan 1 db 70 fillér. Ajánlja továbbá HARMAT ARCZPORÁT (pouder), mely készítmény az egyik bármely más hasonló készítménnyel. Jól tapad s igen jól fed. Kapható fehér, rózsaszín és krém színben. Próbadozozza Harmat powder ára 50 fl. Nagyobb doboz 1 kor. és 2 kor.

magyar nemzetet a bécsi pókokn k. melyek négyszáz év óta szívják a nemzet véréit.

Legyen ébren a polgárosztály különösen a választások alkalmával és az erkölcsi választások hazug, lemondást hirdető beszédeire ne hallgasson. Betegek ők, lelki betegek. Elég kár, hogy az ország sorsa jelenleg még az ő kezükben van.

Független polgár.

Debreczen város jelentékenyebb lakott helyei.

(Történelmi adatok.)

Összegejtötte: **Zoltai Lajos.**

XVII.

8. **Köselyszeg.** Területe 3643 kat. hold.

9. **Álomzug.** Területe 2219 kat. hold. Mindakettő, a Kadarcos folyásának mellékén fekvő földek lévén, 1480-ban már Debreczen birtokai között tűnik fel.

10. **Macsa.** A debreczeni rész területe 2995 k. h. A Gyulai Macsá 2817 kat. h. 1608-ban már Debreczen zálogos pusztái között jelen meg. Felét a Gyulai család 1822-ben visszaperelte.

11. **Szepes.** Területe 4666 kat. hold. 1609-től fogva 1854-ig zálogos birtok. A régi birtokosok leszármazottjaitól szereztek meg.

12. **Ebes.** Területe 5840 k. h. Először 1609-ben találtam fölemlítve a város pusztái között. Hogy az ősiségi patens kibocsátása idejében mely családok formáltak hozzá jogot, épen úgy nem tudható (a magán levéltár nélkül) akár Szepesnél.

13. **Fancsika.** Területe 3507 k. h. Az erdős puszták közül legelőször ezt vette zálogba Debreczen. 1609-ben még

csak egy részét; 1617-ben pedig már az egészet. 1854-ben $\frac{1}{3}$ -at a kincstártól örököltette meg, $\frac{2}{3}$ -da régi birtokos családok örököseié volt.

14. **Pacz.** Területe 2215 k. h. Fancsikával együtt került Debreczen kezére, 1609-ben. Egy része ennek is kincstári birtok volt, amikor 1854-ben megörököltetett.

15. **Nagy és Kis Hegyes.** A debreczeni rész területe 3143 kat. h., a Gyulai Hegyese 3172 k. h. E pusztát felét először 1610-ben Bathori Gábor fejedelem, másik felét 1669-ben Barakonyi Ferenc zálogosítja el Debreczennél. Barakonyi jogutóda gróf Gyulai Ignác borbát bán 1822-ben fél száz évig folytatott zálogváltási per utján Hegyesnek felét visszanyerte. De a másik felét, amely a fiscust illette, a város örökös joggal megszerezte.

16. **Monostor.** Területe a hadházi rész nélkül 851 kat. hold. Debreczen először 1632-ben jutott be a monostori földre.

17. **Haláp.** Területe 11199 kat. h. 1660 óta a városé. Akkor a Melith család vetette zálogba. 1854-ben egészen kincstári birtok lévén, a kincstár adta el örökösen a városnak.

18. **Parlag.** Területe 3397 kat. hold, a hadházi rész nélkül. Elpusztulván, urai 1669-ben elzálogosították Debreczennél. A múlt század első felében kötött barátságos egyezségnél fogva kisebb része örökös joggal Hatházé. A város 1850-ben Parlagon 607 $\frac{1}{2}$ nyilat, (3397 h.) saját polgárainál 32 évre 69054 conv. p. forintért elzálogosított. Hanem 1881-ben mind a 16 tag földet 66311 ft 70 kron osztrák pénzben, visszaváltotta.

19. **Bánk.** Területe 6975 kat. h. Kisebb részét 1671., nagyobb részét 1674 óta tartja kezében a város. Felét a kincstártól való megváltás, másik felét az ősiségi patens alapján szerezte meg örökösen.

20. **Ohát.** Területe 9751 kat. h. 1679-ben jött először a város zálogos pusztái közé, mint Bánfi birtok. 1854-ben az egészet a kincstár adta el.

21. **Zám.** Területe 12381 kat. h. Ohattal együtt és egy időben lett Debreczené.

22. **Zelemér.** Területe csupán a Debreczenhez tartozó résznek 88. k. h. A többi most Bösörmeny városé. De 1680-ban nagyobbik része: a Rákóczi jószág Debreczené volt. 1719-ben a kincstár kivette a kezünkből és a piaristáknak adta.

21. **Czucz.** Területe 2004 k. h. Ha az 1693-ban a Vayaknak új donatióban adott Czuczahat, a mi Czuczánkat jelenti, akkor nem előbb csak a XVIII. században jutott Debreczen város birtokába.

Imé, amennyire földeríthetem — Debreczen városa, vagy mondjuk: a debreczeni polgárság ebben az időrendben kapta és szerezte birtokait és pusztáit. A város 166 ezer katasztrális holdnyi határából 10—13 ezer holdnál aligha több az első foglalaskori ősi föld. Körülbelül 58—60 ezer hold a hazának és trónnak Zsigmond, a Hunyadiak és az első erdélyi nemzeti fejedelmek korában tett szolgálataokért, hazafias érdemekért kapott adomány. Közel száz ezer hold pedig szerzett vagyon, melyhez a szomszéd törvényhatóságok területén ismét 16 ezer hold birtok járul.

Amint láttuk, e birtokok megszerzésének ideje tulajdonképen száz évre terjed és a XVII. századra esik. Pedig milyen keserves idő volt az; mennyi szenvedést, csapást és nyomoruságot zúdított e század az egészen kalvinista Debreczenre!

A következő nemzedékeknek a szerzett birtokok megtartása jutott feladatul. Bár némely puszták elvesztek, de a tulnyomó részt a XVIII és XIX századbeli előjáróink megőrizték, sőt örökjogu birtokká tették.

Szerzés és megtartás egyformán nehéz, tömredék fáradságba és küzdelembe kerülő munka volt. Am nem kevésbé dicsőséges és mély belátásra valló. A debreczeni fajmagyar polgárság a maga természetes emberi joait érvényesítette, amidőn a nemzet nehezedő szerencsétlen viszonyok között, minél többet igyekezett magához vonni, ezer meg kétezer háznép szabad tulajdonává tenni ama már már amugy is szét-

Margit: Hogyne! Olyan boldog volt! Szinte képzelem, hogy alig várja a napot, hogy jöhessen. Hogy ühhet most is odahaza a szobájában! Bizonyára nem tud aludni. Rágyujt egy cigarettára és emlékébe idézi a szavaimat, a nézésemet.

Jolán: Szépen néztél rá? Azzal a bizonyos merengő Gretchen tekintettel?

Margit: Azzal. Oh én jól elbántam vele! Le van hódítva! Rabszolgám!

Jolán: S te hogy gondolsz rá? Szeretelmel?

Margit: Jó lesz férjnek! Elég ügyetlen hozzá! Haromszor a lábamra lépett!

Mama: Feküdjetek már le!

Margit (ásitva): És gondoljunk rá, az édesre! A bájos jóvendőbeli férjre!

Jolán: Szébb mint Pista ur volt?

Margit: Dehogy! Mint valami fekete pudli kutya olyan! Apró fekete. Az ember szolgáltatni szoretné. Meg cukrot tenni az orrára, hogy kapja be!

Jolán: Szegény. Ha tudná, hogy beszélsz róla, míg ő odahaza ábrándozik az ő bálkirálynőjéről.

Margit (vetközni kezd): A lába olyan

nagy mint az elefánté s olyan borszagú a lehellete! — Mondhatom, hogy nem valami gusztusos.

Mama: Földbirtoka van, doktor juris, miniszteri hivatalnok.

Jolán: Férjnek való! Punktum! Lehet szeretni.

Margit: Szeretni? Kell is szerelem a házassághoz! Jó mód, jó állás, nyugalom. Ez kell! Jó éjszakát!

II.

(Dr. Réthey Pista ügyvéd ur és dr. Váry Géza segédfogalmazó ur, épp most vetették le frakkjaikat. Az ügyvéd ur teát főz, lakótársa meg a cukrot keresi elő)

Réthey: No, ezt a bált is végigrobtoltuk! Váry: Az ám! De talán nem eredménytelenül! Mondd csak, Pista, a Mertl Margiték csakugyan olyan jól állnak?

Réthey: Persze, hogy jól. Az öreg birja magát úgy negyvenötvenezer forintig. S csak két leánya van. A másik kis fruska még. A leánygimnáziumba jár.

Váry: Szébb, mint ez a Margit.

Réthey: Mit akarsz, elég csinos ez.

Váry: Ötvenezer forinthez elég csinos

lenne, de husz-huszonötezerhez nem elég csinos. Azt hiszem, neked is azért nem kell!

Réthey: Dehogy! De lásd, beláttam, hogy sem ő nem szeret engem eléggé, sem én őt! Hat jobb lesz végét vetni ennek a dolognak!

Váry: No én lekurizáltam a kis nénit! Gondolom, hogy ábrándozik most rólam! Aligha tud elaludni! A feje tele lehet az én sok számár bókokkal! Álom aligha jön a szemére! Maga előtt lát engem, hallja a szavamat, érzi a lehelletemet! Szegény kicsike! Szinte sajnálom, hogy úgy belém habarodott! R.: Hát nem tetszik neked?

Váry: Feleségnek elvégre elég jó lenne! A szeme ugyanolyan, mint a tengeri nyulé, de az nem baj! Csak a pénz lenne több! Eh, de manapság, ebben a szűk világban, ez is valami. S ha más nem akad, ez is jó lesz.

Réthey (leveszi a teáskannát a gyorsfőzőről): Kész van! Hozd csak be a csészéket. Váry: (átmegy a másik szobába.)

Réthey (egyedül): Szegény fiu! Becsapom ugyan, de én kimenekülök. Különből ő is majd menekülhet, ha megtudja, hogy semmijük sincs.

A Debreczeni I-ső Temetkezési Egylet

láját megállapított segélyben részesíteni. A szövetkezet ugyanis 200 korona segélyt ad a megállapított létszámnál minden egyes egyleti tag temetésére. Tagja lehet a szövetkezetnek úgy helyben, mint vidéken lakó férfi vagy nő a 20. évi életkortól 60 évig. Beiratás 2 kor, 20 fill. Ezenkívül még akkor fizetendő 20 fl. ha a beiratkozott tagok közt haláleset történik. Az igazgatóság tisztelettel tudomására adja a tagoknak, hogy ezideig 7 halálozás történt, kiknek halotti jutalékok a jelenlegi létszám szerint ki is fizettetett. Felhívja tehát ezuttal is az igazgatóság a n. é. közönség b. figyelmét, hogy a már fent megnevezett jótékony egyletet minél tömegesebben belépésekkel pártfogolni sziveskedjenek. Beiratásokat elfogad az igazgatóság Jókai-u. 14 s Ótmalom-u. 1. és Varjassy Gyula egyleti pénztárnok Piacz-utcai kosárkötő üzletében (Bika szállodával szemben.) Értésítéseket s felelőseket felvilágosításokat nyújt dr. Király Péter — ügyvéd — mint jogtanácsos és Iklódy János igazgatósági tagok. Ótmalom-u. 1 sz. egész napon át.

mállásnak indult nagy uradalmak földjeiből, amelyek száz évvel előbb is még néhány arisztokrata és durgazdag köznemes család kezében voltak összehalmozódva. Épen ez adja meg nagy társadalmi és nemzetgazdasági jelentőségét a XVII századbeli debreczeni polgárság fizikai és szellemi erejének, amelylyel a környéken elpusztult falvak hátrát a török elől menekült földesuraiktól egymásután megszerezgette s a parlagon maradt földeket újra művelés, használat alá vevé.

A szerző és megtartó ősök egyaránt méltók a mostani polgárság igaz, mély hálijára. De viszont az ivadékok csak úgy lesznek méltók a derék ősöktől reájok maradt gazdag örökségre, ha ezt ők is megtudják becsülni; ha könnyelműen el nem felelnek, inkább úgy tekintik magokat a haszonvételben, mint magasabb nemzeti és ideális célok előmozdítására hivatott firől fira szálló javak gondos letéteményeseit, hűséges sáfárait.

(Vége.)

Ki a költő?

Ha mindenik szavad
Szárnyat öltve lendül,
Ekes, gyönyörű szép
Rimekbe ha csendül;
De a lelked, szived
Hideg, mint a hó, fagy:
Nem vagy igaz költő
Csak versfarago vagy.

De ha lelked, szived
Örök tűzben lángol,
Földi sötétségben
Mint fátyla világol;
Gyűlölvé a rosszat
A jót ha szereted
Noha nem irsz verset:
Költő a te neved.

Debreczen, 1903. január.

Sebestyén diák.

NAPI HIREK.

Istentiszteletek.

Holnap, vasárnap az ev. ref. templomban a következő lelkészek végzik az istentiszteletet: Nagytemplomban Harsányi Pál esküdtfelügyelő. Kistemplomban Dicsőfi József lelkész. Kossuth-utcza templomban Kovács János népiskolai felügyelő. Ispótytemplomban Szabó Bertalan püspöki segéd lelkész. Szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár. Csapókerti imaházban Varga Béla hittanhangoló.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor az istentiszteleti szertartást Máté Károly segédlelkész végzi.

Szinay Gyula lemondása.

Szinay Gyula mindazon tisztségéről, melyeket a debreczeni református egyházban és főiskolában az egyház presbyteriumának megbízásából évek hosszú során át viselt, lemondott. Szinay elnöke volt a gazdasági szakbizottságnak, az adóügyi bizottságnak, a Vecsey-Bruckner alapítványi küldöttségnek, tagja a kollegiumi tanárvalasztó bizottságnak, az egyházmegyének mint egyházi világi képviselő, a felsőbb leányintézet igazgató tanácsá-

nak, az iskolákat építtető vegyes bizottságnak, a gazdasági ismétlő iskolák ügyében eljáró küldöttségnek, az egyházkerületben levő gimnáziumok (középiskolák) igazgató tanácsának, a kollegium igazgató tanácsának, és ennek kebelében az akadémiai albizottságnak, a kollegiumi gazdasági tanácsnak és ennek kebelében elnöke a kollegiumi pénzügyi bizottságnak. (Az iskolaszéki, árvaügyi bizottsági és ösztöndíjosztó küldöttségi tagságtól már a múlt ciklus végén visszalépett. Midőn ezt a lemondási nirt közöljük, az érdem előtt meghajlunk. Az ő évtizedes, hosszas, fáradságot soha nem ösmerő, ügybuzgó és teljesen önzetlen munkássága és ez idő alatt létesített sikeres alkotásai ércznél marandóbb emléket biztosítanak ezen kiváló református férfinak, kinek félrevonulását veszteségnek egyházunkra, ha nem reménylenénk, hogy mint közketona is vezéri képességeivel továbbra is támogatja egyházunk ügyét; Isten tartsa meg őt sokáig.

A Váradi Baranyi család debreczeni ágai

czim alatt 12 nagy nyomtatott oldalra terjedő család történeti leírást közöl a Magyar heraldikai és genealogiai társaság kitűnő folyóirata, a „Túrul“ legközelebb megjelent számában. A váradi Baranyiak a XVII. és XVIII. században Debreczen város legelőkelőbb családai foglaltak helyet. Közülök két jeles főbiró (egyik biharmegyei alispán, a másik III. Károly korában az elnyomott ref. egyháznak egyik országos tekintélyű világi vezére volt), több senator, notárius és eskütt került ki. De nem csak ezért érdekes a debreczeni közönség előtt ez a családi monografia, hanem azért is, mert a szerzője igen sok olyan adatot is összehalmozott benne, amelyek a régi debreczeni polgár vagyoni viszonyait világítják meg. De különösen kihívja érdeklődésünket e munka második része, amely Baranyai Miklós septemvirnek Ungvári Katával kötött első házasságából származott, de kitagadott fia, ugyan-csak Baranyi Miklós debreczeni leszármazóit beilleszti a váradi és micskei Baranyi család nemzedék rendjébe. Ennek a Baranyi Miklósnak és Ungvári Katának nagy családi tragédiájáról írta pár évvel ezelőtt Jókai Mór „Eget vivó asszony szív“ czimű, Debreczenben játszó regényét. Talán mondanunk sem kell, hogy ez a történeti leírás is, levéltári és anyakönyvi kutatások felhasználásával Zoltai Lajos városi segédlevéltárnok tollából került ki.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A hét folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalnál házasságot kötöttek:

Nagy Mihály—Szücs Erzsébet, Mayer Péter—Szilágyi Juliánna, Orosz László—Tóth Zsuzsanna, Muschinszky Miklós—Major Róza, Klenovits György—Tóth Ilonka, Kiss József—Szücs Zsuzsanna, Laboncz István—Ókrös Zsuzsanna, Kisfalusi György—Bundi Zsuzsanna, Szilágyi Lajos—Fábián Margit, Szilágyi György—Fekete Juliánna, László György—Bónizs Róza, Magyar Bénéiamin—Tóth Erzsébet, Székely István—Szabó Erzsébet, Kovács István—Erdei Juliánna, Nenák Gábor—Nagy Eszter, Boros Ferencz—Koroknai Mária, Feuerstein Móricz—Léderer Eszter, Szentesi József—Erdélyi Juliánna, Nagy József—Kovács Erzsébet, Siteri Mi-

hály—Mészáros Juliánna, Erdős Imre—Csernak Terézia, Piros József—Kovács Róza. — Összesen 22 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentették be: Erdei Gábor 67 éves szegényházi apolt, Szemán György 26 éves napszámos, Farkas Gábor 32 éves kefégyári munkás, Csergei József 60 éves napszámos, Vértési István csizmadia, özv. Boldizsár Samuelné Felföldi Zsuzsanna 83 éves, Gyöngyösi Eszter 16 éves, Nagy Imre 18 hónapos csecsemő, Orbán Róza 48 éves, Arany Juliánna 15 hónapos csecsemő, Weisz Lajos 56 éves mazolósegéd, Nyíri Józsefné Erdei Zsuzsanna 34 éves, Ménécs Sándor 6 napos csecsemő, Szabó András 9 éves gyermek, Tiba János 45 éves iroda szolgál, Szabó Gábor 3 éves gyermek, Nagy Eszter 14 éves cseled, Racz Károly 11 hónapos csecsemő, Szentesi Mihályné Horváth Juliánna 73 éves, Nagy István 2 hónapos csecsemő, Posnai Péter 24 éves napszámos, Szilasi István 1 hónapos csecsemő, Balogh Ilona 10 éves gyermek, Kerecsi András 6 hónapos csecsemő, Szöllösi József 85 éves casinó szolgál. Tóth Ilonka 9 napos csecsemő, összesen 26. köztük 1 halvaszületés. Bejelentettek ugyanezen idő alatt 62 születési esetet (köztük 36 fiu és 26 leány) s így a születési esetek 36-tal múlták fölül a halálozási eseteket.

Biró Lajos debreczeni felolvasása.

Bizonyára emlékezni fognak lapunk olvasói arra, hogy az immár Európára terjedő hírvélvel bíró tudos és utazó, az egykori debreczeni kalvinista theologus, Bíró Lajos örömmel ígérte meg, hogy a tél folyamán eljön Debreczenbe s itt felolvasást tart a debreczeni egyetem javára. Az ígélet mindnyájunkat örömmel töltött el s várva-vártuk a nagy tudóst s várta mindenkiféle a „Csokonai kör“ melynek buzgó elnöke és titkára személyes érintkezésbe lépve Bíróval, immár a nap is meg volt állapítva, mikor e hó folyamán megtisztel bennünket látogatásával e nagy ember. Most már e reményről — legalább egy időre — le kell tennünk! Bíró a mi klimánk, melytől ujjguineai több évre terjedő tartózkodása alatt elszokott, egészen megviselte. Veszélyesen megbetegedett s orvosi tanácsra sürögösen meleg vidékre, Algírba kellett elutaznia. Mi igazán sajnáljuk ez idő szerint való elmaradását, de százszor jobban aggódunk élete miatt, mely veszélyben forog! Adja Isten, hogy rövid idő múlva teljesen kiépülve térhessen vissza hazájába, mely neki oly sokkal tartozik! Különben a Debr. Prot. Lap. f. szerkesztőjéhez, Eröss Lajoshoz, Fiuméből már az „Árpád“ hajó fedélzetéről a következő levelet intézte: „Fiume, 1903. jan. 30. (az Árpád fedélzetén). Kedves barátom! A szokatlan hideg annyira megviselte lélekző szerveimet, hogy még Budapesten a Term. Tud. Társulatnál hirdetett előadásaimat se voltam képes megtartani, sőt orvosi sürgetésre végre is hirtelenjében melegebb éghajlat alá menni vagyok kénytelen. Ma már utban is vagyok Tunis és Algír felé s valószínűleg nem is igen lesz szabad kitavasodásig visszatérnem. Ily körülmények között kénytelen vagyok nektek megígért előadásomat bizonytalan időre elhalasztani. Tőled és a nagyérdemű közönségtől bocsánatot kér, barátod Bíró Lajos.“

Értekezlet az iskolák rendezése érdekében.

Az elemi iskolák rendezésének ügyében tegnap bizalmas jellegű értekezlet volt a városházán, melyen részt vettek Puky Gyula főispán, Kiss Albert, Kovács József és Oláh Károly. Az értekezlet megállapí-

A legjebb és legerészegebb
üditő-ital,
 mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, ocskával vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
 vegyületet ad :
MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
 SÁVANYÚ-ITAL

Egy csoda hangszer!
A TROMBINÓ

Tanítás és kottaösme-
 ret nélkül

ön azonnal fuhatja

a legszebb nótákat, tánc-
 darabokat, indulót, u. m. :
 „A sákingeni trombitás”,
 „Ne haragudj”, „Elhagyat-
 va, elhagyatva”, „Dunai ke-
 ringő”, „Souper”, „Postás az erdőn”, „Radeczky in-
 duló”, „Vadász jelek”, „A tekerő” és még több
 mint 200 válogatott zeneművet ujjonnan feltalált, 18
 hangu, kitűnő elegánsan niklizott

TROMBINO

trombitákon. A Trombino a jelenkor legszenzáció-
 sabb találmánya és mindenütt nagy feltűnést kelt,
 annál is inkább, mert akárcsak egy társaságban egy-
 szerre mint Trombino virtuoz léphet fel, a nélkül,
 hogy ennek tudását előzőleg sejtették volna is. Száz
 melódiát lehet játszani tanulmányozás nélkül fáradság
 és erőltetés nélkül, csupán a kottaszalag beil-
 lesztésével. Gyönyörű zene, szép erőteljes hanggal. A
 házban, társaságban és ünnepélyek alkalmával a leg-
 jobb multság. Kirándulásoknál, gyalog és kocsis
 túroknál a legvigább kísérő. Játsszik táncra és ének
 kíséretre. A Trombino dus nótasorozattal és könnyű
 utasítással : I. sorozat, finoman niklizozva, 9 hang-
 gal frt 3.50, II. sor. finoman nikli ozva 18 hanggal
 frt 6.—, kotta szalagok az I. sorozathoz 30 krajcár,
 kottaszalagok a II. sorozathoz 50 kr. — Utánvét
 egyedüli szétküldő : **Kertész Henrik**, Wien, I. Fleisch-
 markt No. 18/248.

Boros Testvéreknél

divatos női ruhakelmék, selymek, téli ken-
 dők és velezek a versenyben létező legol-
 csóbb árakban. Maradékok féláron.

24 krajczár egy liter
 asztali ujjbor, hegyi ó bor 32 kr. Váray Jó-
 zsef kereskedésében Debreczen, piacz, városi
 ujjbérház.

Vennék egy „Magyar állami”
 8 as gőzcséplő
 garnitúrát, esetleg mas gyártmányt is. Ajan-
 latokat kér Perpét Ferencz Balkányban.

500 forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** hasz-
 nálata mellett, melynek üvege 35 kr, va-
 laha ismét fogfájást kap, vagy a szája büz-
 lik (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla-
 Winkler Ed.**, Wien, 19/I. Sommergeasse I. —
 Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a
 „Kigyóhoz” czimzett gyógyszerárban. **Tóth
 Béla** gyógyszerész. Határozottan kérjünk
Bartilla-féle fogvizet. Hamisítás feljelentéseért
 jó díjazás adatik.

Hamisítványok

a gyengéi a mai kor kereskedeimének.

BATTLE AXE RUM

(THE NECTAR OF JAMAICA)

a fogalmak szerint a legtekéletesebb.

Mellőzzük
 a csekély értékű
 utánzatokat.

Csak eredeti üvegekben Csanak József,
 Geréby Fülöp utódai, Kontsek Géza, Komlósy
 Lajos fűszer és csemege kereskedéseikben
 kapható.

A. A. BAKER & Co. London E. C.

Részvényalírási felhívás.

A Nyirbátori kölcsönös népegélyző egy-
 let — szövetségi szervezetének fentartása
 mellett —

részvénytársasággá alakul,

ez célból **1000 db. 120 koronás részvény**
 jegyzésére felhívja a t. közönséget.

Minden 120 koronás részvényre az
 alíráskor 20 kor. fizetendő.

Jegyzéseket elfogad 1903. május 1-ig
 a „Debreczeni első takarékpénztár” is.

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel
 tudatni, hogy mai naptól kezdve

irodánkat

Sziv utca 12 sz. alá helyeztük át és kér-
 jük, hogy ezentul esetleges telefon utján tör-
 ténő megrendeléseinek 259. sz. (Fuchs Ede
 szappangyárt) kéri sziveskedjék.

Raktáron tartunk : kitűnő minőségű **csor,
 bükk, tölgy és hántott fát.**

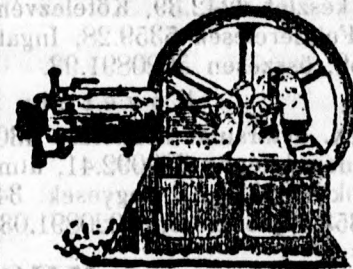
Szives megrendeléseit kérve, vagyunk

Tisztelettel

Hütter és Kellner

utóda.

Elismert legjobb s legolesobb
BENZIN-PETROLIN GAZMOTOROK

és locomobilok
 villanyos gyuj-
 tással és szelep
 kormányzattal a
 legmesszebb me-
 nő kezesség mel-
 lett minden gaz-
 dasági czéira
 alkalmas. Nem
 gyorsfutók te-
 hát malomüse-
 mekre különös előnyvel használhatók. Szál-
 litja kedvező fizetési feltételek mellett

OSERS és BAUER motorgyára.
 Magyarországi vezérképvislet és raktár:

Dénes B. Budapest, VI. Váci-körút 61.
 Arjegyzik ingyen!

Tiszteleges ügynökök kerestetnek.

Csak 5 koronába

kerül 4 1/2 kiló legfinomabb a gyártásnál megsé-
 rült különféle illatu

Pipere-szappan.

Szétküldését utánvét vagy a pénz előlegesenni
 küldése mellett teljesíti **A. Spitzer Bécsben** IV/1.
 Kettenbrucken gasse 12/D.

Serravallo
KINA-BORA VASSAL

Erősítő szer gyengéledők, vérszegények és lábadozók részére.
 Etvágy gerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

Kiválóan jó izü.

Több mint 2000 orvosi elősmerő nyilatkozat.

Kaphato

I. Serravalló-nál

Trieszt — Barcola.

A gyógytarakban pedig 1/2 lit. üvegekben **2 kor. 40 fillérért**
 1/1 " " " **4 " 40 "**

A Debreczeni Kölcsonös Segélyző Egylet

mint szövetkezet

XIX-ik rendes közgyűlése

1903. évi február 22-én, d. e. 10 órakor. a városháza nagyteremben

tartatik meg, melynek tárgysorozata a következő:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
2. Az évi mérleg számadások és a felszámoló XIV ik, vagyis az 1897. évtársulat vagyommérlegének beterjesztése.
3. A felszámoló bizottság, valamint a felügyelő bizottság jelentése és ezeknek kapcsán a felmentvény megadása az igazgatóság, felszámoló és felügyelő bizottság részére.
4. Az igazgatósági jelentésben foglalt indítványok fölötti határozathozatal.
5. A XV ik vagyis 1898-iki évtársulat felszámolásához 5 felszámoló bizottsági tag választása.
6. Az alapszabályok kibővítése, illetőleg módosítása.
7. A kilépő igazgatósági tagok és 5 felügyelő bizottsági tag helyének betöltése.
8. Indítványok, (melyek a közgyűlés előtt 14 nappal az igazgatóságnál beadattak.)

Jegyzet. Az évi mérleg és számadások kinyomatva, a közgyűlés előtt 8 nappal, az egylet helyiségében, minden egyleti tag által a hivatalos órákban átvehetők.

Kivonat az alapszabályokból: 30—31. §§. A közgyűlésen az egylet minden tagja, minden betét után 1 szavazattal bir, de 10 szavazatnál többet senki nem gyakorolhat, minden egyleti tag csak egy megbízást vállalhat magára. a megbízás csak 10 szavazatra jogosíthat.

Minden tag szavazati jogosultságáról, szavazatainak számáról igazolványt kap, melynek alapján a közgyűlésen szavazólapok adatnak ki.

Az igazolványok a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a szövetkezet helyiségében, a törzsbetét könyvek felmutatása ellenében adatnak ki. Ugyanott bemutatandók a meghatalmazások is. — A közgyűlés helyén vagy idejében igazolványok, vagy igazolvány nélkül szavazólapok nem adatnak ki.

A kilépett igazgatósági tagok újból megválaszthatók.

Vagyon Mérleg Számla 1902. december 31-én.

Tartozik:

Pénztár készlet 2242.39, Kötelezvények 5001355, Folyószámlán 4095.37, Felszerelések 5359.28, Ingatlanok 5018.30, Átmeneti tételek 2821.59, összesen 5020891.93.

Követel:

XIV - XIX. évtársulat befizetése 4801731, XIV - XVIII. év társulat haszoneredménye 329092.41, átmeneti kamatok 24976.84, Tartalék alapok 99957.17, Vegyesek 34781.04, nyereség mint egyenleg 230353.47, összesen 5020891.03.

Veszteség és Nyereség Számla 1902 december 31-én.

Tartozik:

Tiszti fizetések és üzleti költségek 49218.34, Adók 7545.88, Leírások 5848.19, Igazgatósági jelenléti díjak 16705.94. Az alapok járuléka 8447.07, nyereség mint egyenleg 230353.47, összesen 317818.89.

Követel:

Kötvény és Számla kamatok 287315.54, Illetékek 5131.03, Késedelmi fillérek 15602.34, Beíratási díjak 8892.20, vegyesek 877.78, összesen 317818.89.

MEGHIVÁS.

Az Érmelléki takarékpénztár

1903. évi február 22-én, d. e. 9 órakor Székelyhídon, a takarékpénztár üzlethelyiségében

XXX-ik rendes közgyűlését

tartja, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Az 1902. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése.
3. 3847.12 korona értékű váltó és kötelezvény leírása.
4. Tiszta nyereség felosztása.
5. Jótékonycélokra fordító összeg felosztása.
6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.

FIGYELMEZTETÉS.

1. A közgyűlésen szavazataikat csak azon részvényesek érvényesíthetik, kik saját neveikre szóló és a közgyűlést legalább 30 nappal megelőzőleg neveikre átírt részvényeiket személyesen, vagy meghatalmazott részvényes tarsaik által a közgyűlés megnyitása előtt az igazoló bizottságnak bemutatják.

2. Az évi mérleg és az erre vonatkozó iratok az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Az igazgatóság.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

== AZ UJ ==

Csipke függönyök
Csipke storok
Szövet, plüsfüggönyök
Ágy és asztalterítők
Butorszövetek
Divántakarók
Futó és pamlagszőnyegek

== megérkeztek ==

Bosznay J. és Társa
uj szőnyegházában
DEBRECZEN, Kossuth-utca 11. szám.
6

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

**Báli toilettek
és jelmezek
tisztítását**

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen
Széchényi utca 42.

Vidéki tudakozódásokra azonnali válasz.

Eladó fürdő.

Igen látogatott és jó forgalmu gyógyfürdő, vasuti állomással, butorozott kényelmes lakoszobákkal, vendéglői joggal, szántó föld és erdővel jutányosan eladó.

Czím a kiadóhivatalban.

Unghváry László

(Czegledi) 300 holdas bortermő szőlőtelepenek; továbbá gyümölcs- és szőlőiskolájának árjegyzéke megjelenti, hol 5 krajczárról fellelhető a nemes csemle, 2 forinttól fellelhető a sima és gyökerező szőlővesszők; továbbá — 16 — 18 forinttól fellelhető saját termésként rendkívül finom újborok, kaphatók Ezenkívül mindenféle gyümölcsfadonoz, ahác- és gleditschia-csemlek. **Tessék árjegyzéket (borról is) kérésre keltetni.**

KWIZDA féle Korneuburgi marha táppor

Étréndi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb ismételten használatban van élvágy — hiány s rossz emésztésnél, a tej javítására és a tehének tejelőképességének fokozására, csonttöréseknél. — 1 doboz ára 1 korona 40 fillér, 1/2 doboz 70 fillér. Csak a lenti védjeggyel valódi. Kapható minden gyógyszerárban és gyógyükereskedésben. Főraktár: **Kwizda Ferencz János**, cs. és kir. osztr.-magyar, román királyi és bolgár tejedelmi udvari szállító, kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett.

A Richter-féle LINIMENTUM GAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsöléssel alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghüleséknél. **Intés.** Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Miaz Optimus?

Mosás és festék nélkül.

A legjobb sokszorosító készülék, melyen minden nyomtatványt, iratot, levelet, rajzot, hangjegyet, tervrajzot, stb. fekete színben mindenki önállóan és költség nélkül sokszorosíthat.

Kivánatra Optimust öt napi díjmentes használatra küldök, ha az meg nem felelés esetén portómentesen küldetik vissza. **Ára teljes felszereléssel 28 kor.**

40—60 példány 10 perc alatt.

Pongrácz G. **Fiókja**, DEBRECZEN, főtér 30. szám alatt. Dréher sörcsarnokkal szemben.

Papirkereskedés.

Irodai különlegességek.

„Smith Premie” írógépek képviselője. — Írógép kollékek u. m.: Carbon papír, festék, szalag, Stencyl papír stb. minden rendszerű géphez raktáron.

A közgazdasági bank részvénytársaság XI-ik évi rendes közgyűlését

1903. évi február 22-én vasárnap d. e. 11 órakor

tartja meg Debreczenben, a kereskedő társulat háza dísztermében, melyre a tisztelt részvényesek azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogaikat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább három nappal a társulat pénztáránál leteszik.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt 1902. évi üzletről.
2. A felügyelő bizottság jelentése és ennek kapcsán.
3. Határozat hozatal a múlt évi nyereség felosztására és az igazgatóságnak erre vonatkozó indítványára nézve.
4. Határozat hozatal a felmentvény megadása tárgyában.
5. Az igazgatóságból sorrend szerint kilépett két tag helyének 3 évre leendő betöltése.
6. Az igazgató tanácsból sorrend szerint kilépett 6 tag helyének 3 évre leendő betöltése.

Debreczenben, 1903. jan. 31-én tartott ülésünkből.

JEGYZET. Az évi mérleg valamint az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, a közgyűlést megelőző 8 napon át az intézet helyiségében megtekinthető.

Egyedül valódi angol

Gyógyszerész A. THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keres. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

ICH DIEN

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke in Prag A. Thierry in Prag bei Rohitsch-Sauerbrunn.

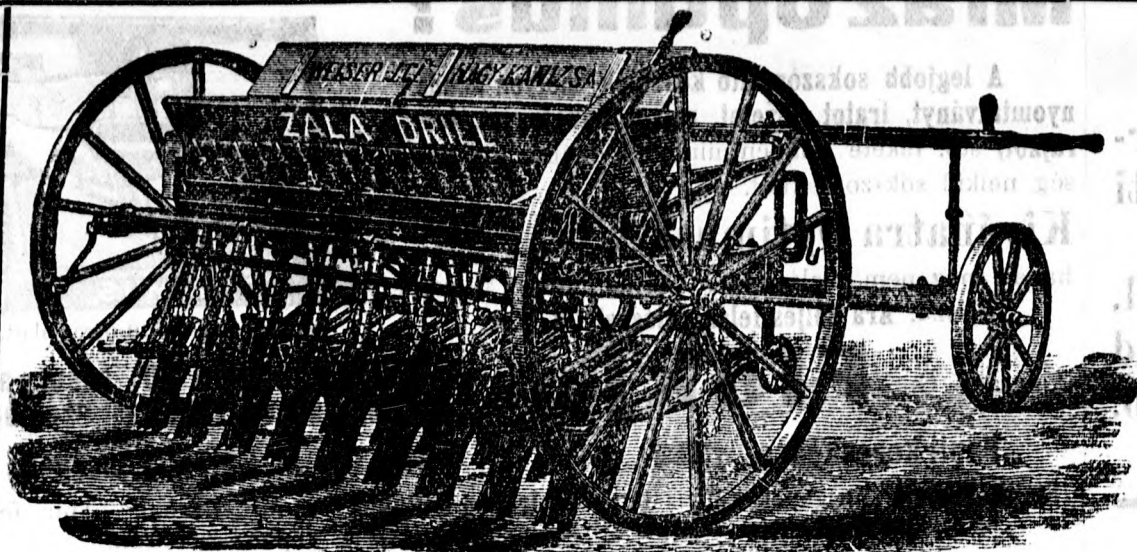
E balzsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebbi bajokból is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglehető gyorsan gyógyítja a gyomor, szélgyörcsöt s a tagrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalomaktól s kigyógyít a Hämorrhoidákból, szeliden mozditja elő a székelést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájröhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a fejfájást, a szájnak s a gyomornak bűzét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és belbajoknál, u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiütéseknél, megszünteti a fejfájást, szagatást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a mellékelt zöld mezejű **apácsa-védjegyre!** Hamisításoktól legjobban óvakodunk, ha egyenesen gyáramból Auszria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinában 4 kor, 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Sztéküldés előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle **Centifolia kenőcsöt** használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmak enyhítésében utólérhetetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyilások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvesedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgüles, a lábnaik járás közben történt kisebelése, fagyás és égés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb. eseteiben. 2 tégely csomag csomagolással postadíjjal együtt 3 kor. 50 fill. Temérdek elismerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada” a tégelybe van-e égetve. Emé két gyógyhatásában utólérhetetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobb, nem árt a szernak a fagy, sem meleg s ezáltal tőlen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segítség, természetesen nem szabad hatástalan utánzatokhoz nyulni, melyért csak haszontalau elprédáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készletben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bizonyos, hogy az én kitűnő szerem, ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cim:

Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn. Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

HAZAI GYÁRTMÁNY!

WEISER J. C.

gazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

Ajánlja egyetemes aczélekeit aczélgerendélyvel, első minőségű tömöraczel kormányokkal. Kétfasú aczélekeit. Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvényeit boronáit és egyéb talajművelő eszközeit.

ZALA-DRILL

sík és hegyes talajhoz egyaránt

alkalmas, hazánk legjobb sorvetőgépeit szab. kikapcsolható kapacsuklyókkal. Homokos talajra a „ZALA-DRILL” különösen e célra készített és kitűnőnek bizonyult vetősarukkal lesz ellátva. „PERFECTA” merítőkorongos vetőgépeit leszállított áron. „PLANET” rendszerű lókapait. „PLANET” rendszerű kézi tolókapait 2 kapakéssel 14 kor., töltőgépet külön 6 kor. — „HOLLINGS WORTH” lógeréblyeit. Kukoriczamorzsolót, szecska és répvágót, valamint egyéb gazdasági gépeit és eszközeit.

Árjegyzék szívesen küldetik.

Raktár: Debreczen, főpiacz 43, a Svetics ház udvarán, a Dréher sörsarnok mellett.

Gelbmann József
Weiser J. C. gazd. gépgyár képviselője.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

HAZAI GYÁRTMÁNY!

MEGHIVÁS.

A „POLGÁRI TAKARÉK és SEGÉLYSZÖVETKEZET”
DEBRECZENBEN,

VI. évi rendes közgyűlését

1903. évi február hó 22-én, d. e. 10 órakor

Hajdúvármegye székházában tartja meg, melyre a szövetség tagjai tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítő 3 tag választása.
2. Igazgatósági jelentés a múlt üzletév eredményéről.
3. Az 1902. évi mérleg és zárszámadások előterjesztése.
4. A felügyelő bizottság jelentése, az igazgatóság, felügyelő bizottság és a felszámoló bizottság részére adandó felmentvény feletti határozat-hozatal.
5. Kilépő 5 igazgatósági tag helyének betöltése.
6. Öt felszámoló bizottsági tag választása.
7. Esetleges indítványok melyek a közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságnál írásban beadandók.

Debreczen, 1903. február hó 4-én.

Rásó Gyula kir. tanácsos, elnök.

Dr. Freund Jenő jogtanácsos, jegyző.

Kivonat az alapszabályokból:

Kivonat az alapszabályokból: 23. §. A közgyűlésen egytől 5 üzletrésszel bíró tag 1 szavazattal, hattól tiz üzletrésszel bíró tag 2 szavazattal, tiz üzletrésszel többel bíró taggal minden további tiz üzletrész után ismét 1—1 szavazati joggal bír, úgy azonban, hogy saját betétei után 10 szavazatnál többet egy tag sem érvényesíthet. A szavazati érvényességéhez a szavazati lap felmutatása szükséges.

Szavazati jogát mindenki személyesen vagy írásbeli meghatalmazással ellátott tag által gyakorolhatja, azonban a saját szavazatán kívül 10 szavazatnál többet meghatalmazás alapján senki sem gyakorolhat.

A meghatalmazás a közgyűlés megnyitása előtt az elnöknek nyújtandó be.

Nő csak férje, vagy oly férfi meghatalmazottja által, ki a szövetségnek tagja, további jogi személy a képviselőjére jogosult közeg által gyakorolhatja szavazati jogát. — Szavazati, valamint cselekvő és szenvedő választási jogukat csak azon tagok gyakorolhatják, kik 1903. évi február hó 21-én d. u. 5 óráig igazolványukat a szövetség helyiségében átveszik és a közgyűlésen személyazonosságukat igazolják.

A közgyűlés helyén, vagy idejében igazolvány nélkül szavazólapok nem adhatnak ki.

Szíves tudomásul!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a megboldogult férjem,

Kernáts Gyula által több mint tizenkét évén át fenntartott „Kegyelet” című Temetkezési intézetet Kossuth-utca 19 szám alatt tulajdonomba vettem s hogy azt a jövőben a legfokozottabb igyekezettel, szolid elvek mellett saját számlámra fogom vezetni.

Eiengedhetetlen kötelességemnek tartom hálás köszönetet mondani mindazon jóakaróknak, kik elhalt férjem vállalatát kitüntető bizaimok és megbízásaikkal megtisztelni szívesek voltak.

Egyidejűleg az iránt esedezem, hogy özvegyiségemben töltem se vonják meg pártolásukat, keressek fel üzletemet gyászos eseteik alkalmával, hogy alkalmam lehessen bizonyítani, miszerint olcsó áraim, gyors és pontos kiszolgálásom, valamint berendezésem kifogástalanságával igyekezetemnek legfőbb célja az általános megelégedés kiérdemelésére.

Értesítem tudomásul vételét kérve — maradtam

Debreczen, 1903. január hó 24-én.

Tisztelettel **Özv. Kernáts Gyuláné.**